

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/873/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

202/2013. (VII. 3.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. október 29-én előterjesztett **panasza alapján** indult eljárást a 2013. július 3-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor. A Testület – figyelemmel a panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására – az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2012. október 29-én, postai úton küldte meg beadványát a Testület részére, melyben az S. városi Rendőrkapitányság négy járőre, valamint az intézkedés idején szolgálatot teljesítő ügyeletes tiszt megalázó bánásmódja miatt terjesztette elő panaszát.

A panaszos 2012. október 28-án, 8 óra 25 perckor telefonon értesítette az S. városi Rendőrkapitányság ügyeletét, hogy a kórház mentőszolgálatával szembeni teherbejárat kapun kívül elhelyezett behajtani tilos táblát valaki ismét 180 fokkal elfordította. A panaszos beszámolt róla, hogy egy héttel korábban is jelezte már ugyanezt a tényt a rendőrkapitányságnak, melynek hatására telefonon megkereste a közlekedési osztály vezetője, és arról tájékoztatta, hogy a kórház igazgatója építkezés miatt engedélyezheti a tábla elfordítását.

A panaszos október 28-án maga hívta a helyszínre a járőröket, akik végül bejelentésére a helyszínre érkeztek. A járőrök a panaszossal „bicskanyitogató” hangnemben közölték, hogy a

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

terület magánterület, és a táblát a biztonsági őrök akkor fordíthatják el, amikor akarják. A panaszos visszament autójához, magához vette a kocsiban maradt, két nappal korábban a B. városi Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarához elküldött panaszlevelének másolatát, mely szervezetnek egyébként a panaszos maga is tagja. A panaszos ebből idézett a rendőröknek, ugyanazzal a hanghordozással, ahogy ők beszéltek vele. A panaszos közölte, hogy a Btk. szerint a történetek a közlekedés biztonsága elleni bűncselekménynek minősülnek. A rendőrök egyike – egy r. főtörzszászlós – a panaszosra nézve megkérdezte, ki ő, mire a panaszos azt válaszolta, „senki”, egyszerűen csak kihívta a rendőröket, hogy intézkedjenek. A r. főtörzszászlós arra kérte a panaszost, mondja meg a nevét. A panaszos átadta okmányait, és hozzátette, hogy „talán így jobban boldogul”, egyúttal pedig elkérte a rendőrök nevét és azonosító számait. A r. főtörzszászlós erre „irtó ideges lett”, és kijelentette, hogy azt bizony nem kapja meg. A panaszos erre azt felelte, hogy akkor a parancsnoka jelenlétében fogja majd közölni. Késő este a panaszos visszahívta a rendőrséget, ahol tájékoztatták a két rendőr nevééről és azonosító számairól.

A r. főtörzszászlós végül kiugrott a szolgálati gépjárműből, társát pedig felszólította ruházatának átvizsgálására, valamint közölte, hogy a panaszos egy agresszív ember, akinél lehet, hogy fegyver is van, de legalább egy kés biztosan. A panaszost a járőr kocsihoz lökték, iratait az autó tetejére tették, és „ordítottak, mint akinek az esze elment, hogy minél több járőkelő lássa, így kell egy bűnözőt ártalmatlanná tenni”. A panaszos iratait szétfújta a szél, ezért utánuk kapott, melynek az lett az eredménye, hogy a rendőrök ordibálva rávetették magukat, a kocsihoz passzírozták, és ordítózva arra szólították fel, hogy mindent tegyen ki a kocsitetejére. A panaszos mondta, hogy nincs a zsebeiben semmi, azonban a r. őrmester a ruházatátvizsgálás során feltalálta a panaszos farzsebében a felesége által összeírt bevásárlólistát. A r. főtörzszászlós a fejleményeket diadalittas ordibálással nyugtázta, és azt kiabálta, hogy „azt mondtam, a taknyos zsebkendőjét is tegye ki!”. A panaszos minderre reagálva közölte, hogy most lehetőleg ne nyissanak vitát arról, ki a taknyos. A ruházatátvizsgálás közben az ügyeletes tiszt a szolgálati telefonon érdeklődött, és helyben hagyta az intézkedést. A panaszos az intézkedés végén kérte a rendőröket, hogy legyen valami írásos nyoma a történeteknek, melyet ő elolvashat és aláírásával hitelesíthet. A rendőrök ezzel kapcsolatban valamiről tájékoztatták a panaszost, azonban válaszukat a panaszos nem értette meg. A rendőrök említették, hogy a panaszos az ügyeletes tiszténél vagy a kapitánynál tehet panaszt, ő viszont jelezte, hogy személyesen a belügyminiszternél fog panasszal élni. Mielőtt a rendőrök elengedték a panaszost, kijelentették, hogy a két biztonsági őr lesz a tanújuk. A biztonsági őröket a panaszos a rendőrök kiérkezéséig figyelte és ők egyáltalán nem tudtak semmiről, ráadásul ugyanaz a két biztonsági őr állt ott akkor, akik ellen a panaszos panaszlevelét elküldte a szakmai kamarához, ezért úgy véli, tisztességes tanúvallomás nyilvánvalóan nem várható el tőlük. A panaszos szerint a biztonsági őrök két alkalommal is súlyosan megszegték az 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) rendelkezéseit, egyszer pedig mulasztást követtek el egy áramszünet alatt, ami miatt ő egyébként a Katasztrófavédelmet értesítette.

Miután végzett a bevásárlással, a panaszos hazafelé menet észrevette a rendőrségi épületet, és be is állt a parkolóba. Az ügyeletes tiszt kijött a panaszos elé, és arra kérte, foglaljon helyet a váróban, amíg visszajön. A panaszos emlékei szerint alighogy elment a tiszt, megjelent egy járőrpáros, akiket még három héttel ezelőtt ismert meg. A panaszos a r. főtörzszászlóst és r. őrmester társát a beadványban nevükön nevezi. A panaszos „nagy ámulatára”, a rendőrök kedvesen megkérték, hogy parkoljon át az út másik oldalára, mivel ott ahova állt, nem lehet parkolni. A panaszos teljesítette a kérést, mikor azonban visszatért, hirtelen megváltozott a rendőrök stílusa. A panaszosra ráförmedtek, hogy adja át személyes iratait, valamint a kocsit

papírjait, és eljárást indítottak ellene, mivel nem kapcsolata be a biztonsági övét. A büntetésről szóló 10.000 forintos csekket még a rendőrségi épületben kitöltötték, és azt a panaszos át is vette, mivel nem akarta kockáztatni panaszlevele és a katasztrófavédelemhez eljuttatott bejelentése hitelességét. A panaszos szerint a két rendőr bosszúból intézkedett vele szemben, és amikor a csekket átvette, tudtukra is adta, hogy amit egyenruhájuk mögé bújva alattomos módon egy tisztességes, jogkövető állampolgárral tettek, nem marad majd következmények nélkül. A r. őrmester és a r. főtörzszászlós nyilván nem volt tudatában, milyen problémát fog okozni a panaszosnak és szintén nyugdíjas feleségének a bírság kigazdálkodása.

A panaszos ezen túlmenően előadta, hogy a rendőrségre önként, ügyféli minőségben ment be panaszt tenni a minden alapot nélkülöző intézkedéssel szemben. Amikor székéről fel akart állni, a r. őrmester egyszerűen ráordított, hogy üljön le. A panaszos kikérte magának a r. őrmester stílusát, és hozzátette, hogy ő tisztességes jogkövető állampolgár, aki ügyfélként tartózkodik a váróban, azonban a r. őrmester „emberi mivoltából kivetkőzve” üvöltöni kezdett, miszerint ő „leszarja”, hogy a panaszos jogkövető, és azt is, hogy tisztességes, akkor is üljön le. A panaszoson kívül négy rendőr hallotta az őrmester szavait – köztük az ügyeletes tiszttel –, azonban mindannyian kinevették a panaszt, és azt állították, hogy semmit sem hallottak. A panaszos szerint egy magánszemélynek sincs esélye igazolni álláspontját, ha a rendőrök így összezárnak.

A panaszos úgy véli, még ha jogszerű is volt a biztonsági öv eljárása, a rendőröknek akkor is jegyzőkönyvet kellett volna felvenniük az esetről, tudomása szerint pedig egy esetben sem indult eljárás a biztonsági öv ellen. A panaszos nem érti, milyen okból kellett őt a szinte üres rendőrségi parkolóból vasárnap reggel eltávolítani. A rendőrségi panasz végül három mondatosra sikeredett, mivel az ügyeletes tiszt a panaszt félbeszakította azzal, hogy inkább tegyen panaszt írásban. A panaszos úgy véli, hogy a két rendőr azért kérte meg, hogy álljon ki a parkolóból, hátha valamilyen szabályt megsért a kikanyarodásnál. A panaszos tudomása szerint tolatásnál a KRESZ szerint nem kötelező a biztonsági öv bekapcsolása, az úton viszont nem láthatták, bekapcsolta-e az övet. A panaszos szerint soha nem lett volna bizonyítható a szabálysértés ténye, ő azonban mégis átvette a csekket, mindenfajta védekezési lehetőségtől megfosztva magát. A panaszos szerint egy korrekt, tisztességes rendőr akkor se büntette volna meg, ha az övet tényleg nem kapcsolja be, mivel nem a forgalomba akart becsatlakozni, csak az utasítást hajtotta végre. A panaszos utalt egy büntetőeljárásra, mely állítólag az S. városi Rendőrkapitányság rendőrei ellen indult, és arra is, hogy amikor a kapitányság közlekedési osztályának vezetője tudomást szerzett a vagyonőri kamarához megküldött leveléről, megkérte őt, hogy ne tegyen feljelentést a táblát elforgató öv, és az efelett szemet hunyó rendőrök miatt. A panaszos az osztályvezetőnek azt mondta, hogy a kamara válaszában fényében fog dönten, de a történetek rádöbbenették, nem szabad feladnia a küzdelmet. A panaszos 2012. október 29-én reggel felhívta az osztályvezetőt, aki elnézést kért beosztottja magatartásáért, a panaszos szerint ez azonban „édes kevés”.

A panaszos a Testületől kérte beadványa kivizsgálását.

2) A panaszos beadványához csatolta a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamara részére megküldött levelét, mely megírásának indoka egy 2012. szeptember 29-én megtörtént esemény volt. A fenti napon, két, az S. városi E. Kórházban szolgálatot teljesítő két biztonsági őr hibájából a panaszos gépjárművében több tízezer forint kár keletkezett. A történetek idején átépítés alatt álló kórház őrzését a panaszos véleménye szerint nem lehet úgy megoldani, hogy a teherbejárat kapu állandóan nyitva van, mivel csak az nem

megy be az udvarba, aki nem akar. A teherkapu elé sorompót sem szereltek fel, és még egy behajtani tilos táblát sem tettek ki, csak egy szöveg olvasható a bejárat mellett, amit – a panaszos álláspontja szerint – nem tud értelmezni senki, főleg akkor nem, ha súlyos beteget szállít be a kórházba. A panaszos kifejtette, hogy ha a kórházat a törvényi előírásoknak megfelelően őriznék, akkor ő sem tudott volna behajtani az udvarra, és nem törik össze az autója. A panaszos korábban, nappali időszakban parkolt már ugyanazon a helyen, bent tartózkodását pedig a biztonsági őrök tudomásul vették.

A panaszos 2012. október 9-én telefonon kereste meg S. város jegyzőjét, aki arról tájékoztatta, hogy a kórház fenntartója nevében 2012. október 6-án ellenőrzést tartott. A jegyző mindent rendben talált, a jelzett portánál a behajtani tilos tábla ki volt téve. A panaszos szerint ezzel ellentétben még a biztonsági őrök is elismerték a helyszínen, hogy nincs kitéve a tábla, 2012. október 10-én pedig a panaszos saját maga ellenőrizte a helyszínt, ahol továbbra sem volt tábla elhelyezve. Álláspontja szerint valójában arról van szó, hogy a kihelyezett jelzőtáblát száznyolcvan fokkal elfordítják, feltehetőleg azért, hogy a kórház területére a munkagépek be tudjanak járni a folyamatban lévő építkezésre. A panaszos szerint mindez súlyos megsértése a közúti közlekedés biztonságának, egyúttal pedig súlyos mulasztás a biztonsági őrök részéről. Először 2012. október 12-én hívta a helyszínre a rendőröket, akik jelenlétében a biztonsági őrök a táblát visszafordították, és elismerték, hogy rendszerint azért fordítják el munkaidő alatt, hogy a munkagépek be tudjanak állni az udvarra.

2012. október 29-én este nyolc óra előtt pár perccel a panaszoshoz becsöngetetett szomszédja, aki segítségét kérte, mert egy kisgyerek bevette szülei gyógyszereit. A panaszos nem bérfuvaros, de a környékbeli rendszerezésen kérnek tőle szívességet, így most is elindult a gyermekkel és édesanyjával a kórházba. Az épület előtt nem tudott szabályosan megállni, ezért a közterület felügyelet előtt parkolt le. A gyermeket és édesanyját az S. városi kórház ügyeletéről mentő vitte tovább a gyermekosztályra. A panaszos az anya kérésére elkíserte a mentőt arra az esetre, hogy ha a gyermeket ott kellene hagynia, a panaszos hazavihesse. A panaszost a mentőállomás előtt megismerték a mentősök, és rögtön szóltak neki, hogy menjen vissza, mert a másik teherbejáratnál tud bemenni. A panaszos visszafordult, és beállt a másik portán az udvarra, amiben senki sem akadályozta meg. Mikor a panaszos kiszállt az autóból, odament hozzá az egyik biztonsági őr, aki felszólította a kórház területének elhagyására. A panaszos nem tudott megfordulni, mivel a parkoló egyik részét sorompóval zárták le. Megpróbált az igen szűk helyen kitolatni, és mivel autóján nincs tolatólámpa, nekicsapódott egy falnak. A panaszos végül ki tudott állni az udvarból, de az őrök még arra sem voltak hajlandók, hogy a forgalmat leállítva segítsenek neki kikanyarodni. A panaszos visszament az őrökhöz közölni jövedele célját, és egyúttal kérte az egyik őr nevét, valamint szolgálatvezetője elérhetőségeit. A panaszos jelezte, hogy az autójában keletkezett kárt a biztonsági szolgálaton fogja behajtatni, azonban az elhangzottakat az őr úgy értelmezte, hogy a panaszos vele akarja a kárt megfizettetni. Az őr ekkor megtiltotta a panaszosnak, hogy távozzon a kórház területéről, és jelezte, hogy rendőrségi segítséget kíván igénybe venni. A kérkező rendőröket a biztonsági őrök úgy tájékoztatták, hogy a panaszos hívta ki őket, ezért a rendőrök azonnal kérdőre vonták a panaszost, miért tett bejelentést, amikor ez az ügy nem tartozik a hatáskörükbe. Beadványában a panaszos egy sor, álláspontja szerint kártérítési igényének jogosságát alátámasztó jogszabályi hivatkozást is ismertetett.

3) A Testület munkatársa telefonon kereste meg az S. városi Rendőrkapitányságot, amely arról tájékoztatta, hogy a panaszos beadványa nyomán ott is megindult a panasz eljárás. 2012. november 7-én kelt levelében az előadó testületi tag tájékoztatta a panaszost, hogy a Testületnek és a rendőrségnek a panasz kivizsgálására párhuzamos hatásköre van, amely

párhuzamosságot a panaszos döntése szünteti meg. Levelében az előadó arra kérte a panaszost, hogy mivel a panasz eljárás először az S. városi Rendőrkapitányságon indult meg, tájékoztassa a Testületet arról, kéri-e a Testülettől a panasz eljárás átvételét. Az előadó testületi tag egyúttal levelet küldött az S. városi Rendőrkapitányság vezetője részére is, kérve, hogy a kapitányság vezető a panaszos válaszában megérkezéséig tegyen intézkedéseket a panasz eljárás felfüggesztése iránt.

A panaszos 2012. november 10-én postai úton megküldött levélben válaszolt a Testület kérdésére, melyben beszámolt róla, hogy 2012. november 5-én telefonon beszélt az ügy előadójával bejelentésével kapcsolatban, akivel megállapodtak, hogy 2012. november 13-án tanúként fogják meghallgatni a rendőrkapitányságon. Az időpontot az előadó később november 14-ére módosította, és a panaszos kérésére egy idézést is küldött. A panaszos az idézést meg is kapta, a megbeszélésekkel ellentétben 13-ára, ráadásul véleménye szerint szabálytalanul kitöltve. Az idézésen nem szerepelt, milyen célból idézték a panaszost, csak a vonatkozó jogszabályi rendelkezés számát tüntették fel rajta. A panaszos egyeztetni akarta az időpontot, ezért felhívta telefonon az előadót, aki arrogánsan közölte vele, hogy nem ér rá vele beszélni, mert négy ügyfele van és éppen a kapitányság vezető keresi telefonon a panaszos Testülethez megküldött beadványa miatt. Az előadó a panaszost arra kérte, hívja vissza három perc múlva – akkor azonban már az ügyeletes vette fel a telefont, aki azt közölte, hogy az előadó távozott, mert letelt a munkaidő. Másnap a panaszos ismét telefonált a kapitányságra, ekkor a közrendvédelmi osztály vezetőjével beszélt. Az osztály vezető elmondta, hogy a panaszosnak a megadott időpontban nem kell megjelennie a tanú kihallgatáson, mert az ügy kivizsgálását a Testület vette át. A panaszos azt viszont hiába kérdezte, kap-e majd erről hivatalos értesítést.

Beadványa végén a panaszos ismételten összefoglalta panasza lényegét, és kérte, hogy ügyében a Testület folytasson le vizsgálatot. A panaszos levelét azzal zárta, hogy ha a Testület panaszát nem találja megalapozottnak, kéri ügye lezárását, tekintettel arra, hogy az érintett rendőrkapitányságtól elfogulatlan eljárást nem tud elképzelni. A panaszos ezen nyilatkozatát a Testület az áttétel elleni tiltakozásként értelmezte.

A panaszos csatolta a kórházi áramszünettel kapcsolatban az S. városi Önkormányzati Tűzoltóság Parancsnokának címzett levelét, valamint ismételten elküldte a Személy-, Vagyonvédelmi és Magánnyomozói Szakmai Kamarának küldött beadványát.

II.

A tényállás tisztázása érdekében 2012. november 27-én kiküldött megkeresésében a Testület jelezte az S. városi Rendőrkapitányság felé, hogy a panaszos nyilatkozata alapján a hivatkozott panaszügy kivizsgálásának átvétele mellett döntött. A rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az S. városi Rendőrkapitányság vezetője 2012. december 11-én kelt levelében a következőkről számolt be a B. Megyei Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési szolgálat vezetőjének a panaszüggyel összefüggésben.

A panaszos 2012. október 28-án, reggel 8 óra 25 perckor a rendőrkapitányságra tett bejelentést, melyről hangfelvétel is készült. A kapitányság vezető tájékoztatása szerint a rendőrségen elhelyezett hangrögzítő berendezés által jelzett időpont ettől eltér, valamint a

felvételen az ügyeletes tiszt válaszait sem lehet hallani. A panaszos a rendőrkapitányságra azért tett bejelentést, mert sérelmezte, hogy az S. városi, M. út 9. szám alatt található E. Kórház teherbejárója elé kihelyezett behajtani tilos tábla el van fordítva 90 fokkal, így a közúti közlekedésben résztvevők a tábla figyelmeztetését nem tudják figyelembe venni. A helyszíntre kiérkező rendőrök közölték a panaszossal, hogy a kórház területén építési munkálatok zajlanak. A teherbejáró egyébként egy vaskerítéssel le van zárva, előtte behajtást akadályozó törmelék van, így a behajtani tilos jelzőtáblának funkciója nincs, az a közlekedést nem szabályozza. A panaszosnak a rendőrök azt tanácsolták, hogy forduljon a kórház igazgatójához, aki majd intézkedik a behajtani tilos tábla eltávolítása iránt. A rendőrök a helyszínen meghallgatták a kórház biztonsági őrét, Á. A., S. városi lakost, aki elmondta, hogy a terület egyértelműen le van zárva, ott indokolatlan közúti forgalom nincs, csak a kórház területére behajtó tehergépjárművek számára nyitják ki a vaskerítést. A jelzőtáblát a behajtás 1-2 másodperces idejére fordítják el, kizárólag azért, hogy a tehergépkocsi platója abba ne akadjon bele.

A foganatosított rendőri intézkedés jogalapja a panaszos bejelentésének tisztázása volt, mely tartalmilag közlekedési veszélyhelyzetről szólt. A helyszínen egyértelműen megállapítást nyert, hogy közlekedési veszélyhelyzet nem állt fent, a behajtani tilos tábla a közforgalom számára megnyitott közlekedést egyáltalán nem szabályozza, mivel az útszakasz vaskerítéssel és törmelékkel le van zárva, azon behajtani csak és kizárólag a kórház biztonsági őre által beengedett tehergépjárművek tudnak. A kórház területén csak az építési munkálatokban résztvevő járművek mozoghatnak.

A rendőri intézkedést egy r. törzsszázlós és egy r. őrmester foganatosította. A járőrök elmondták, hogy az intézkedést nyugodt hangnemben kezdték, tájékoztatták a bejelentőt a fent kifejtett körülményekről, azonban ezt a panaszos nem fogadta el, és emelt hangon jegyzőkönyvet illetve jelentést követelt az intézkedő rendőröktől, melyet ő alá akart írni a helyszínen. A rendőrök közölték vele, hogy erre nincs lehetőség, melyre a panaszos hirtelen ideges, agresszív lett, viselkedése, magatartása, beszéde zavarttá vált, és a rendőröket fenyegette, hogy feljelenti őket mindenfajta fórumon, a történeteknek pedig következménye lesz. A rendőrök szóbeli beszámolója szerint a panaszos fenyegető viselkedés oly mértékűt öltött, hogy kiabált velük, fenyegető mozdulatokat tett irányukba, ezért a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazolásra szólították fel. Az igazoltatás indoka az volt, hogy a panaszos közterületen kiabált, fenyegetőzött, és a közrend, közbiztonság védelme érdekében adatainak megállapítása szükségessé vált. Az igazoltatásra ezen túlmenően a 05080-4411/25/2011. ált. számon a lakosság szubjektív biztonságérzetét elősegítő fokozott ellenőrzés is jogalapot adott, melynek értelmében bárkit igazoltathatnak, és csomagját, ruházatát átvizsgálhatják. Az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeknek maximálisan eleget tettek, nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét, célját közölték, és a panaszost jogorvoslati lehetőségeire nézve is kiiktatták, melyről egyébként hangfelvétel is készült. A levél szerint az intézkedő rendőrök az egyenruhájuk, egyenruhájukon elhelyezett jelvényük, névkitűzőjük által igazolták hivatalos személyüket, amit a panaszos elfogadott. Külön kérésre nevüket, rendfokozatukat, szolgálati helyüket szóban is közölték.

A panaszos ruházatának átvizsgálására az Rtv. 30. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján a fokozott ellenőrzés adott jogalapot, valamint azt indokolta agresszív, fenyegető magatartása, melyből az intézkedő rendőrök arra következtettek, hogy akár támadást is intézhet ellenük. A rendőrök szűrő, vágó, az élet kioltására alkalmas, illetve közbiztonságra veszélyes, az

intézkedő rendőrök életének és testi épségének veszélyeztetésére alkalmas eszköz feltalálásának érdekében döntöttek a rendőrök a ruházat átvizsgálása mellett. A kapitányságvezető szerint a rendőrök szóbeli meghallgatása, illetve a jelentések alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos zavart, agresszív, fenyegető viselkedése adott okot arra a rendőröknek, hogy éljenek az Rtv. által biztosított jogukkal. Az intézkedés végrehajtása szükséges, arányos és törvényes volt.

A ruházatátvizsgálást a r. őrmester hajtotta végre, társa pedig biztosította. A rendőrök a panaszos kezeit a szolgálati gépjármű tetejére tették. A kapitányságvezető álláspontja szerint a ruházatátvizsgálásnak rendőrszakmai szempontból ez a legbiztonságosabb módja, így lehet az intézkedést a lehető legbiztonságosabban végrehajtani, hiszen így megelőzhető a hivatalos személy elleni erőszak. A ruházatátvizsgálás eredménnyel nem járt, közbiztonságra veszélyes tárgy vagy eszköz feltalálásra nem került.

Az intézkedést vezető r. törzssászlós szakszerűen felszólította a panaszoszt zsebeinek kiürítésére. A felszólítás arra vonatkozott, hogy a panaszos zsebe tartalmát a motorháztetőre pakolja ki, és ha nála közbiztonságra veszélyes eszköz vagy tárgy van, azt önként adja elő. Az intézkedő rendőrök olyat nem mondtak, hogy a panaszos „a taknyos zsebkendőjét is tegye ki”.

A r. őrmester a ruházatátvizsgáláshoz az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer alkalmazott, mert a panaszos a rendőri intézkedésnek passzívan ellenállt, egyfolytában kifogásolta a rendőri intézkedés jogszerűségnek, a rendőri felszólításnak, hogy álljon a szolgálati gépjármű elé és kezeit helyezze a motorháztetőre, nem tett eleget, ezért vált szükségessé, hogy minimális erőfeszítés mellett bal felkarját megfogja, és felsőtestét a motorháztetőre tolja. A mozdulat hatására a panaszos önként rátette kezeit a motorháztetőre, további ellenállást pedig nem tanúsított, csak szóban kifogásolta a rendőri intézkedést.

A panaszos iratait azért pakoltatták ki a motorháztetőre, mert a rendőri intézkedés lefolytatásának és biztosításának ez a legbiztonságosabb módja. A panaszos iratait a szél kissé szétfújta a motorháztetőn, ezért azok összeszedésére a rendőrök lehetőséget biztosítottak. A rendőrök az intézkedés befejezése után kérték fel arra a panaszoszt, hogy iratait szedje össze és tegye el.

A rendőrök a panaszoszt jogorvoslati jogairól felvilágosították, tekintettel arra, hogy maga a panaszos közölte velük, hogy a belügyminiszternek fog levelet írni. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az iratokhoz mellékelt CD-lemezen is hallható. A panaszos az intézkedésről jegyzőkönyvet kért, jegyzőkönyv azonban nem készült, tekintettel arra, hogy olyan körülmény, tény nem volt a helyszínen észlelhető, amely a rendőrszolgálat jegyzőkönyv felvételére jogosította volna fel. Az intézkedésről egyszerű rendőri jelentés készült, amely egyébként az eset összes körülményeit tartalmazza.

A nap folyamán később egy másik járőrpár fogatosított intézkedést a KRESZ 48. §-ának (4) bekezdése alapján a panasossal szemben, mert a panaszos a rendőrségi parkolóból kiállva, úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy biztonsági övét nem használta. A panasossal szemben közigazgatási bírságot szabtak ki a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I-es törvény (a továbbiakban: Kkt.) 20. § (1) bekezdésének k) pontja alapján, 10 000 forint

értékben. A panaszos a bírság kiszabásáról szóló tájékoztatást tudomásul vette, a nyomtatványt aláírta, majd a részére kiszabott összeget 2012. november 27-én befizette.

Az intézkedő rendőrök meghallgatásuk során elmondták, hogy az intézkedés teljesen normális körülmények között zajlott, sem a rendőrök, sem a panaszos, sem ők nem emelték meg hangjukat. A rendőrök szerint a panaszos megjegyezte, hogy a bírság kiszabása azért történik, mert ő az előző rendőri intézkedés ellen panasszal élt. A kapitányságvezető szerint ezzel ellentétben azonban az intézkedő rendőröknek a megelőző intézkedésről tudomásuk sem volt – ezt a jelentések is tartalmazzák. A rendőrkapitányság várójában tartózkodó négy rendőr egyöntetűen arról számolt be, hogy a r. őrmester nem kiabált a panaszossal, ők pedig nem nevettek ki. A r. őrmester mindösszesen annyit közölt a panaszossal, hogy foglaljon helyet, és várja meg, míg a r. törzssászlós a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztatót kitölti.

A kapitányságvezető jelentését összegezve annyit közölt, hogy a panaszos közlekedési veszélyhelyzetre vonatkozó bejelentése nem fedte a valóságot, ezért a rendőrkapitányság az ügyben sem szabálysértési, sem büntetőeljárást nem indított. A kapitányságvezető álláspontja szerint az intézkedő rendőrök terhére fegyelemsértést nem lehet megállapítani, mivel a járőrök a hatályos jogszabályoknak megfelelően, teljes körültekintéssel, jogszerűen, szakszerűen és törvényesen jártak el.

2) A kapitányságvezető leveléhez csatoltan számos egyéb irat érkezett a Testülethez. Egy 2012. október 28-án kelt hivatalos feljegyzés szerint a fenti napon, 07 óra 55 perckor a panaszos telefonon tett bejelentést, miszerint az S. városi M. út 9. szám alatti helyen a biztonsági őrök elfordítottak egy „behajtani tilos” jelzőtáblát. A hivatalos feljegyzés tartalmazza az intézkedő rendőrök nevét, valamint azt, hogy a bejelentés 07 óra 55 perckor érkezett, a rendőrök 08 óra 00 perckor indultak el a helyszínre, ahová 08 óra 10 perckor érkeztek ki, az intézkedést pedig 08 óra 30 perckor fejezték be.

3) Az intézkedő rendőrök 2012. október 28-án kelt jelentése szerint szolgálatteljesítés során az ügyeletvezető utasítására jelentek meg az E. kórház teherportájánál, mert onnan bejelentés érkezett, hogy az ott található „behajtani tilos” jelzőtáblát elforgatták. A rendőröket a panaszos fogadta, akinek személyazonosító adatait a jelentés tartalmazta.

A panaszos elmondta, hogy a teherporta bejáratánál lévő közlekedés jelzőtábla elforgatásával ismeretlen személy a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvénybe (a továbbiakban: Btk.-ba) ütköző, 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő vétséget követett el. A rendőrök a fentieket meghallgatva közölték a panaszossal, hogy tudomásul vették bejelentését, és tájékoztatták, hogy mivel a jelzőtábla a kórház területén helyezkedik el, panaszával a kórház igazgatójához kell fordulnia. Ezek után a panaszos megpróbálta jegyzőkönyv felvételére utasítani a rendőröket, azonban a rendőrök tájékoztatták, hogy az intézkedésről nem jegyzőkönyv, hanem jelentés fog készülni. A panaszos a jelentésből is kért egy példányt, hogy aláírhasssa, de ők tájékoztatták, hogy a jelentést a parancsnok ellenőrzi, és azt az intézkedő rendőrök írják alá. A panaszos szemmel láthatólag ideges, agresszív lett, viselkedése ill. magatartása, beszéde zavarttá vált. Mivel az országban az elmúlt időszakban rendőrök ellen intézett támadások száma megnövekedett, agresszív és fenyegető viselkedése miatt a rendőrök szükségesnek látták a panaszos ruházatát átvizsgálni. A rendőrök szűrő-, vágó-, támadásra alkalmas eszközöket kerestek, de az intézkedés nem járt eredménnyel.

A panaszos folyamatosan sérelmezte, hogy az intézkedést a rendőrök nem úgy hajtják végre, ahogyan azt ő meghatározta számukra, és jelezte, hogy panasszal kíván élni a belügyminiszter felé. A panaszos az intézkedés során folyamatosan megpróbálta utasítani a rendőröket, hogyan folytassák le az intézkedést, illetve kezdeményezte, hogy a történeteket vegyék fel kamerával, és a felvételt adják át részére. A panaszos magatartása az intézkedés során folyamatosan zavart, agresszív volt, összefüggéstelenül beszélt. A rendőrök megkérdezték a panaszostól, minek köszönhető tájékozottsága, azonban a panaszos azt válaszolta a rendőröknek, hogy semmi közük hozzá, elég, hogy ő tudja, mihez van joga.

A panaszos kérte a rendőrök nevét és jelvéyszámát. Miután a rendőrök adataikat megadták, a panaszos irataira próbálta felírni az adatokat a szolgálati gépjármű tetején. A rendőrök felszólították a panaszost, hogy távolodjon el a gépjárműtől, nehogy megrongálja a fényezést, a panaszos viszont erre újra ideges lett, és hangos szóval adta a rendőrök tudtára, hogy a gépjármű, illetve a rendőrök fizetése az ő adójából van finanszírozva, így ő nyugodtan írhat rajta. A rendőri felszólításnak csak másodszorra volt hajlandó eleget tenni. A panaszos megint jelezte, hogy panaszt tesz az intézkedés ellen, mire a rendőrök őt arról tájékoztatták, hogy az intézkedést végignéző biztonsági őr adatait fel fogják venni, tekintettel arra, hogy az intézkedésnek szemtanúja volt.

A biztonsági őrt személyesen hallgatták meg a helyszínen. Á. A. elmondta, hogy a jelzőtábla folyamatosan el van fordítva, mert a kórház területén építkezés folyik, és a tábla gátolja a munkagépek mozgását. A táblát valaki azért fordította el, hogy se a tábla, se a munkagépek ne sérüljenek meg, azonban arról nem volt tudomása, hogy ezt ki tette.

A panaszos az intézkedő rendőröket a biztonsági őr meghallgatása után arra próbálta utasítani, hogy menjenek a mentőállomásra, és hívjanak ki onnan tanúkat, mert a biztonsági őr vallomása neki nem megfelelő. Mivel más, aki láthatta és hallhatta volna a történeteket, nem tartózkodott a helyszínen, a rendőrök a kérést elutasították. A panaszos a rendőrökkel közölte, hogy fel lesznek jelentve, és már nem sokáig lesz rajtuk az egyenruha, mert le lesznek szereltetve. A rendőrök az intézkedésről tájékoztatták az ügyelvezetőt, és kérték, értesítse a parancsnokot a helyszínen történetekről. Ezek után a járőröket az ügyelvezető a helyszín elhagyására és részletes rendőri jelentés elkészítésére utasította.

A jelentés mellékleteként két darab dátum nélküli, fekete-fehér fénymásolt fényképfelvétel érkezett a Testülethez, melyen a kórház dűledező kapuval elzárt teherbejárata látható. A teherbejárt jobb oldalára egy behajtani tilos tábla van kihelyezve, amelyet azonban 90 fokkal elfordítottak, így a tábla nem a behajtás iránya felé néz.

4) A kapitányság csatolta a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló, a panaszos adataival kitöltött tájékoztató nyomtatványt. A nyomtatvány szerint a panaszos járművezetőként a biztonsági öv használatára vonatkozó, a KRESZ 48. §-ának (4) bekezdésében foglalt rendelkezést megsértette, mely jogsértés a Kkt. 20. § (1) bekezdésének k) pontjába ütközik. A panaszost 10000 forint értékű közigazgatási bírság megfizetésére kötelezték. A panaszos a jogsértés tényét nem vitatta, ezt aláírásával elismerte, a csatolt pénzügyi bevételi kivonat szerint pedig a bírság összegét 2012. november 29-én be is fizette.

5) A bírságot kiszabó r. törzsszázlós 2012. december 11-én készített jelentése szerint szolgálata teljesítése során, 2012. október 28-án 9 óra körüli időben a rendőrkapitányság

épületéből a bejáratú ajtón ment ki, amikor a lépcsőn felfelé jött egy férfi. A rendőrségi gépkocsinak fenntartott helyen egy ismeretlen rendszámú fehér kombi személygépkocsi állt. A r. törzsszáslós a férfit megkérdezte, az ő tulajdonát képezi-e a gépkocsi, mire igennel válaszolt. Ekkor a r. törzsszáslós megkérte a férfit, keressen másik parkolóhelyet, mert a rendőrkapitányság épülete elé csak az engedéllyel rendelkezők hajthatnak be, valamint a hely ahová megállt, szolgálati gépkocsinak van fenntartva. Erre a parkolóhely előtti Rendőrség felirat is figyelmeztet. A férfi elnézést kért, beült a gépkocsijába, majd elindult. Ahogy megindult a szolgálati gépkocsihoz, a r. törzsszáslós látta, hogy a férfi a gépkocsit vezetve bekapcsolódik a forgalomba, de közben a gépkocsiba szerelt biztonsági övvel nem rögzítette magát. Kb. 20-30 méter közlekedés után a férfi megállt a menetirány szerinti bal oldalon, a forgalommal szemben az úttest melletti sávban. Mire a r. törzsszáslós átért az úttesten, a férfi már kiszállt. A r. törzsszáslós igazoltatta és közölte vele, hogy szabályszegést követett el, mert biztonsági öv használata nélkül közlekedett. Mivel a szabályszegés tényét elismerte, a r. törzsszáslós közölte vele, hogy közigazgatási bírságot fog kiszabni. Az intézkedés helyszíne miatt a r. törzsszáslós szólt a férfinak, hogy az épületben tölti majd ki a tájékoztatót, és addig elintézheti azt, amiért a rendőrségre érkezett. A férfi a tájékoztatást megköszönte. A r. törzsszáslós a járőrök részére kialakított leíró helyiségben írta meg a tájékoztatót, mialatt az épület előteréből nem hallott kiabálást beszűrődni. A nyomtatvány kitöltése után a férfi a tájékoztatót elolvasta, és az abban foglaltakat aláírásával valószínűleg ismerte el.

A fenti dokumentumokon túlmenően a rendőrkapitányság továbbította a Testületnek a panaszos részére a rendőrségi panasz eljárás megindulásáról küldött értesítőt, a végzést az eljárás felfüggesztéséről, az idézést, valamint az annak kézbesítését igazoló térítvények fénymásolatait.

6) A rendőrkapitányság elektronikus úton megküldte a B. Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője által 05080-4411/25/2011. ált. számon 2011. szeptember 30-án kiadott, visszavonásig érvényes fokozott ellenőrzés végrehajtási tervét. A végrehajtási terv a lakosság szubjektív biztonságérzetét leginkább javító, a prevenciót előtérbe helyező rendőri intézkedések megtételére irányult, melynek érdekében meghatározta, hogy a rendőrkapitányság illetékességi területén hetente 1 alkalommal fokozott ellenőrzést kell tartani. A fokozott ellenőrzések célja a látható rendőri jelenlét, a közrend megszilárdítása, illetve a közbiztonságot leginkább veszélyeztető cselekmények megelőzése, az intézkedési terv pedig külön utal a ruházata vizsgálgatások foganatosításának Rtv. szerint biztosított lehetőségére.

7) A Testülethez egy CD-lemez is érkezett, melyen a panaszos telefonos bejelentése hallható. Az igen rossz minőségű felvételen a panaszos utal rá, hogy noha korábban ezt már több alkalommal jelezte a rendőrség felé, de még mindig fennáll a kórházi tábla elfordításával kapcsolatos probléma. A felvételen a diszpécser választ nyomokban sem lehet érteni.

A második felvételen a panaszos azt fejtegeti, hogy a tábla igenis közterületen áll, de ha magánterületen állna, akkor sem lehetne engedélyeztetés nélkül elfordítani. A panaszos felvetésére valaki válaszol (nem lehet érteni), és feltehetően azt kérdezi, hol tartózkodik a panaszos, mert ő azt feleli, hogy a kórház előtt áll. A diszpécser mond valamit a panaszosnak (valószínűleg azt, hogy küldi a járőröket), amit ő megköszön, és jelzi, hogy ott várja majd őket.

A lemezen található egy közel értékelhetetlen minőségű hanganyag a rendőri intézkedés egy részéről. A felvétel elején egy rendőr határozottan felszólítja a panaszost, hogy pakoljon ki mindent. A panaszos ingerülten azt kiabálja, hogy nincs a zsebében semmi. Ezt követően a hangokat csak eltorzítva lehet hallani – egy-egy szó vehető ki csupán, például, hogy „ruházátátvizsgálás” „intézkedéssel szemben”, és „jogorvoslat”, de összefüggéseiben a hallottakat nem lehet értelmezni.

III.

A panaszos által előadott sérelmekkel kapcsolatban a Testületnek elsőként saját hatáskörét kellett vizsgálat alá vonnia.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A jogszabályhely alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat-csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Beadványában a panaszos egy sor sérelmet előadott azzal kapcsolatban, hogy az eredetileg a rendőrkapitányságon megindult panasz eljárás során a részére kérésére, tanúkénti meghallgatásra kiküldött idézése körül milyen szabálytalanságok merültek fel.

Tekintettel arra, hogy az időközben felfüggesztett panasz eljárás a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) alapján indult meg, és a panaszost a Ket. 46. §-ának (1) bekezdése alapján idézték, a panaszos e tárgyban megfogalmazott sérelmeit illetően a Testület hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében rögzített emberi méltósághoz és az abból levezetett testi integritáshoz való jogát, VI. cikk

(2) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való jogát, valamint XXIV. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát – az alábbiak szerint.

1) a) A Testület elsőként azt vizsgálta, keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a rendőröknek a panaszos telefonos bejelentése nyomán.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A panaszos beadványában állította, hogy 2012. október 28-án, 8 óra 25 perckor saját maga tett bejelentést az S. városi Rendőrkapitányság ügyeletére azzal a tartalommal, hogy az S. városi kórház mentőszolgálatával szembeni teherbejáratú kapun kívül elhelyezett behajtani tilos tábla 180 fokkal el van fordítva.

A bejelentés tényét a rendőrkapitányság egyáltalában nem cáfolta: az S. városi Rendőrkapitányság vezetője levelében a Testület tudomására hozta, hogy a panaszos tartalmilag egy közlekedési veszélyhelyzetről tett bejelentést, mivel azt hozta az ügyelet tudomására, hogy a behajtani tilos tábla figyelmeztetését a közúti közlekedésben résztvevők nem tudják figyelembe venni, mert a tábla el van fordítva. A Testület a panaszos bejelentését a rendőrkapitányság által csatolt CD-lemezzel meg is hallgatta.

A Testület álláspontja szerint a fentiek alapján nyilvánvaló, hogy a panaszos olyan körülményt hozott a rendőrség tudomására, amely a közúti közlekedésben résztvevők biztonságát, így a közbiztonságot veszélyeztet, ezért a Testület kimondta, hogy a panaszos bejelentése nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

b) A Testület ezt követően azt kísérelte meg feltárni, hogy mennyiben tettek eleget a rendőrök az Rtv. által rájuk rótt intézkedési kötelezettségnek.

A panaszos álláspontja szerint aggályos, hogy a rendőrök nem tettek semmit az általa bejelentett veszélyhelyzet megszüntetése érdekében, annak ellenére sem, hogy korábban már több alkalommal jelezte a probléma fennállását a rendőrkapitányság felé. Emlékei szerint az intézkedés mindössze annyiban merült ki, hogy a járőrök közölték vele: a terület magánterület, és a táblát a biztonsági őrök akkor fordíthatják el, amikor akarják.

A kérdés vizsgálata kapcsán a Testület szükségesnek tartja felhívni a figyelmet az alábbiakra. A Testület nem gyakorol és nem is gyakorolhat részletekre kiterjedő szakmai felügyeletet a rendőrség bűnügyi és szabálysértési felderítési tevékenysége felett. Az intézkedési kötelezettség megfelelő teljesítésének körében ezért csak akkor állapít meg alapjogsértést, ha a rendőrség kirívó mulasztást követ el, azaz olyan intézkedést mulaszt el, amely az adott helyzetben nyilvánvalóan szükséges és/vagy amelyet az adott helyzetre a belső rendőrségi normák kógens módon előírnak.

A fentiekkel kapcsolatban az érintett rendőrkapitányság vezetője arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos bejelentését követően azonnal járőrök vonultak ki a helyszínre. A

rendőrök kiérkezvén azt tapasztalták, hogy a kórház területén építési munkálatok zajlanak, és a teherbejáró vaskerítéssel van lezárva, előtte pedig a behajtást akadályozó törmelék van, így a jelzőtáblának funkciója nincs, az a közlekedést nem szabályozza. A panaszosnak a rendőrök azt tanácsolták, hogy forduljon a kórház igazgatójához, aki majd intézkedik a behajtani tilos tábla eltávolítása iránt. A rendőrök a helyszínen meghallgatták a kórház biztonsági őrét, Á. A., S. városi lakost, aki elmondta, hogy a terület egyértelműen le van zárva, ott pedig közúti forgalom nincs, csak a kórház területére behajtó tehergépjárművek számára nyitják ki a vaskerítést. A látottak alapján a rendőrök megállapították, hogy közlekedési veszélyhelyzet nem áll fent.

Az iratokhoz csatolt hivatalos feljegyzés tanúsága szerint a panaszos bejelentését 15 perccel követően a rendőrök már a helyszínen voltak. A csatolt fényképfelvételen a rendőrök elmondásának megfelelően a kórház kerítéssel elzárt teherbejárata látható, mellette a jobbra 90 fokkal elfordított táblával, amely eredetileg szemmel láthatólag a kórház magánterületére mutatott. A rendőrök által meghallgatott tanúk a helyszínen tett nyilatkozata pedig a fenti megfigyelést megerősítette, mivel a biztonsági őrök a rendőröket arról tájékoztatták, hogy a kórház területe az építkezés idejére a közforgalom elől egyértelműen el van zárva.

A Testület ehelyütt jegyzi meg, hogy KRESZ kizárólag a Magyarország területén levő közutakon és közforgalom elől el nem zárt magánutakon folyó közlekedést szabályozza.

A Testület álláspontja szerint a rendőrök azzal, hogy a bejelentés nyomán a helyszínre kimentek, a bejelentés okszerűségét ellenőrizték, és a helyszínen meggyőződtek róla, hogy közlekedési veszélyhelyzet nem áll fent, a bejelentőt pedig tájékoztatták további lehetőségeiről, intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek. A Testület mindezek alapján kimondta, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga az intézkedési kötelezettség teljesítésével összefüggésben nem szenvedett sérelmet.

2) A Testület vizsgálta, mennyiben tettek eleget az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek.

A panaszos elmondása szerint, miután a rendőrök őt igazoltatták, ő is elkérte a rendőrök nevét és azonosító számait. A panaszos kérésének hallatán a r. főtörzsszázlós idegesen kezdett viselkedni, és határozottan megtagadta az azonosító számok közlését. A panaszos késő este visszahívta a rendőrséget, és végül a kapitányságról tájékoztatták a két rendőr nevét és azonosító számait illetően.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrt az intézkedés során az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye [a)], vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye [b)] igazolja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt – ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor – köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint az intézkedő rendőrök „az Rtv. 20. §-ában foglalt követelményeknek maximálisan eleget tettek”. A kapitányságvezető levelében később fejti ki, mit is ért ezalatt: álláspontja szerint az intézkedő rendőröket az egyenruhájuk, egyenruhájukon elhelyezett jelvényük és névkitűzőjük igazolta, külön kérésre pedig nevüket, rendfokozatukat és szolgálati helyüket szóban is közölték.

A jelentések a kapitányságvezető tájékoztatásának fenti értelmezését megerősítik, az intézkedő rendőrök ugyanis nem említik, hogy az intézkedés megkezdésekor nevüket és azonosító számaikat közölték volna, csak arról számolnak be, hogy amikor a panaszos azokat elkérte, megadták neki.

A Testület rendelkezésére bocsátott, az intézkedésről készített igen rossz minőségű hangfelvétel sem a kapitányság, sem a panaszos állításainak alátámasztására nem volt alkalmas.

A Testület álláspontja szerint az Rtv. 20. §-ának (2) bekezdése egyértelműen előírja, hogy a rendőrnek az intézkedés megkezdése előtt nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölnie kell. Önmagában azzal tehát, hogy a rendőrök egyenruhát, jelvényt és névkitűzött viselnek, nem teljesítik az Rtv. idézett szakasza által rájuk rótt kötelezettségüket – kérés nélkül is mindenképpen közölniük kell nevüket és azonosítójukat.

A panaszos állítását, miszerint a rendőrök kifejezetten megtagadták nevük és azonosító számaik közlését, a rendőrkapitányság cáfolta, ugyanakkor a Testület álláspontja szerint az Rtv. 20. §-a által támasztott követelményeknek az sem felel meg, ahogyan a rendőrök saját előadásuk szerint eljártak.

Tekintettel arra, hogy a rendőrök nem utaltak olyan körülményre, amely miatt az előírtak közlése az intézkedés megkezdésének pillanatában az intézkedés eredményességét veszélyeztette volna, a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét.

3) A Testület ezt követően a panaszos igazoltatásának jogszerűségével foglalkozott.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott, vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 30. § (1) bekezdése pedig a következőképpen rendelkezik: „A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.”

A kapitányság tájékoztatása szerint a járőrök a panaszost az intézkedés kezdetén tájékoztatták a helyszínen tapasztaltak alapján kialakított álláspontjukról, amit azonban ő nem fogadott el, és emelt hangon jegyzőkönyvet, illetve jelentést követelt, melyet alá akart írni. A panaszossal a rendőrök közölték, hogy erre nincs lehetőség, erre azonban hirtelen ideges, agresszív lett, viselkedése, magatartása, beszéde zavarttá vált. A rendőrök szóbeli beszámolója szerint a panaszos fenyegető viselkedése oly mértéket öltött, hogy kiabált velük, fenyegető mozdulatokat tett irányukba, ezért az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján igazolásra szólították fel. Az igazoltatás indoka az volt, hogy a panaszos közterületen kiabált, fenyegetőzött, és a közrend, közbiztonság védelme érdekében adatainak megállapítása szükségessé vált. Az igazoltatásra ezen túlmenően a 05080-4411/25/2011. ált. számon a

lakosság szubjektív biztonságérzetét elősegítő fokozott ellenőrzés is jogalapot adott, melynek értelmében bárkit igazoltathatnak.

Tekintettel arra, hogy a rendőrkapitányság elsődlegesen az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdését jelölte meg az intézkedés indokaként, a Testület elsőként azt vizsgálta, hogy az Rtv. ezen szakasza elegendő jogalapot nyújtott-e a panaszos igazoltatására.

A panaszos előadása saját, illetve a rendőrök magatartását illetően teljes mértékben ellentmond a rendőrök által jelentéseikben előadottaknak. A Testület álláspontja szerint azonban önmagában az a körülmény, hogy a panaszos bejelentést tett, indokoltá tette, hogy a helyszínrre kivonuló rendőrök személyazonosságát igazoltatással ellenőrizték – függetlenül attól, konkrétan tanúsított-e a panaszos olyan magatartást, amely egyéb okból is alapot nyújthatott volna az Rtv. 29. § (1) bekezdésének alkalmazására.

A Testület meggyőződése szerint tehát a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát az igazoltatás nem sértette.

Tekintettel arra, hogy az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a Testület az igazoltatás jogszerűségét már megállapította, külön vizsgálatot arra nézve, hogy az Rtv. – az iratanyagban szintén az igazoltatás jogalapjaként említett – 30. §-ának (1) bekezdése alapul szolgálhatott volna-e az intézkedéshez, már nem folytatott le.

4) A ruházátátvizsgálással kapcsolatban a Testület a következő megállapításokat teszi.

A panaszos szerint a ruházátátvizsgálásra úgy került sor, hogy a r. főtörzsszáslós kiugrott a szolgálati gépjárműből, társát pedig felszólította a ruházátátvizsgálás elvégzésére. A panaszos szerint a rendőrök azt kiabálták, hogy ő egy agresszív ember, akinél lehet, hogy fegyver is van, de legalább egy kés biztosan.

Az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 30. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint: „(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat. (3) A rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja”.

A kapitányságvezető elmondása, illetve a rendőri jelentések szerint a panaszos ideges, agresszív magatartást tanúsított, viselkedése és beszéde pedig zavart volt. A rendőrök azt tapasztalták, hogy agresszív viselkedése oly mértéket öltött, hogy kiabált velük és fenyegető mozdulatokat tett irányukba. A panaszos ruházatának átvizsgálására az Rtv. 30. §-ának (2) és (3) bekezdése alapján a fokozott ellenőrzés adott jogalapot, valamint azt indokolta agresszív, fenyegető magatartása, melyből az intézkedő rendőrök arra következtettek, hogy akár támadást is intézhet ellenük. A rendőrök szűrő, vágó, az élet kioltására alkalmas, illetve

közbiztonságra veszélyes, az intézkedő rendőrök életének és testi épségének veszélyeztetésére alkalmas eszköz feltalálásának érdekében döntöttek a rendőrök a ruházat átvizsgálása mellett. A kapitányságvezető szerint a rendőrök szóbeli meghallgatása, illetve a jelentések alapján egyértelműen megállapítható, hogy a panaszos zavart, agresszív viselkedése adott okot arra a rendőröknek, hogy éljenek az Rtv. által biztosított jogukkal. A ruházatátvizsgálás eredménnyel nem járt, közbiztonságra veszélyes tárgy vagy eszköz feltalálásra nem került.

Noha a rendőrkapitányság az intézkedés jogalapjaként az intézkedés idején érvényben lévő fokozott ellenőrzést jelölte meg, és a Testület részére meg is küldte a 05080-4411/25/2011. ált. számon elrendelt fokozott ellenőrzés kapcsán kiadott végrehajtási tervet, a Testületben az iratok áttanulmányozását követően az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy a panaszos ruházatát nem az Rtv. 30. §-ának (2) és (3) bekezdése, hanem valójában az Rtv. 29. §-ának (6) bekezdése alapján vizsgálták át.

A rendőri jelentések hosszasan részletezik, miképpen indokolta panaszos magatartása ruházatának átvizsgálását, hangsúlyozva, hogy a rendőrök attól tartottak: a panaszos veszélyes eszközt tart magánál. A ruházatátvizsgálás jogszerűségének értékelésekor a Testület a panaszos magatartását egybehangzó módon leíró jelentéseken túl támaszkodhatott arra a körülményre is, hogy az intézkedésről rögzített, egyébként igen rossz minőségű hangfelvételen egyértelműen hallható, ahogyan a panaszos a rendőrökkel valóban agresszív hangot megütve kiabál.

Az eset összes körülményét figyelembe véve a Testület úgy ítélte meg, hogy az Rtv. idézett 29. §-ának (6) bekezdése megfelelő jogalapot biztosított a panaszos ruházatának átvizsgálásához, ezért az intézkedés a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogát nem sértette.

5) A Testület vizsgálta, hogy mennyiben volt indokolt testi kényszer alkalmazni a ruházatátvizsgálás foganatosításához.

A panaszos emlékei szerint őt már a ruházatátvizsgálás kezdetén a járőrökcsira lökték, amikor pedig a szél által szétfútt iratai után kapott, a rendőrök rá is vetették magukat és a szolgálati gépjárműhöz nyomták.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának feltételeit az Rtv. 16. § (1) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszer) alkalmazhat.

A testi kényszerrel kapcsolatban ezeken túl a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 40. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló

kényszerítés (testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A Testület továbbá utal az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdésére, miszerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni.

A testi kényszer alkalmazását illetően a rendőrök tájékoztatása mind az alkalmazott testi kényszer súlyosságát, mind a kényszerítő eszköz alkalmazásának módját illetően eltér a panaszos előadásától.

A r. őrmester az Rtv. 47. §-a alapján saját elmondása szerint is alkalmazott testi kényszer, mivel a panaszos a rendőri intézkedésnek passzívan ellenállt, és nem volt hajlandó a szolgálati gépjármű elé állni, kezeit pedig a motorháztetőre helyezni. A testi kényszer alkalmazása a r. őrmester szerint mindössze annyiban merült ki, hogy a panaszos bal felkarját minimális erőfelfejtés mellett megfogta, felsőtestét pedig a motorháztetőre tolta. A mozdulat hatására a panaszos önként rátette kezeit a motorháztetőre, további ellenállást pedig nem tanúsított, csak szóban kifogásolta a rendőri intézkedést.

A kapitányság tájékoztatása szerint a panaszos iratait azért pakoltatták ki a motorháztetőre, mert a rendőri intézkedés lefolytatásának és biztosításának ez a legbiztonságosabb módja. A panaszos iratait a szél kissé szétfújta a motorháztetőn, ezért azok összeszedésére a rendőrök lehetőséget biztosítottak, tehát a testi kényszer alkalmazása a kapitányság szerint nem állt összefüggésben azzal, hogy a panaszos megpróbálta az iratokat összeszedni. A rendőrök az intézkedés befejezése után kérték fel arra a panaszost, hogy iratait szedje össze és tegye el.

A Testület a fentieket összegezve megállapítja, hogy míg a rendőrség álláspontja szerint azért kellett a panaszossal szemben testi kényszer alkalmazni, mert utasításaiknak nem engedelmeskedett, a panaszos szerint egyfajta automatizmusként, a ruházata vizsgálat természetes velejárójaként lökték őt a járőr kocsira. A Testület rendelkezésére bocsátott hangfelvételen ugyan hallható, hogy a panaszos kiabál a rendőrökkel, a Testület álláspontja szerint azonban önmagában ez a körülmény nem indokolhatja a testi kényszer alkalmazását, mivel a kényszerítő eszköz jogszerű alkalmazásához az Rtv. 47. §-ának fényében fogalmilag ellenszegülésre és arra van szükség, hogy az intézkedés alá vont személyt önkéntes együttműködés hiányában kényszeríteni kelljen az engedelmeskedésre.

Mivel a rendőrség és a panaszos álláspontja között feszülő ellentét a rendelkezésre álló iratok és egyéb bizonyítékok fényében nem volt feloldható, a Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, indokolhatta-e a testi kényszer alkalmazását a panaszos ellenszegülése. A fentiek alapján a Testület nem juthatott más következtetésre, minthogy a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme nem megállapítható.

6) A panaszos sérelmezte a helyszínen intézkedő, illetőleg a rendőrkapitányságon tartózkodó rendőrök hangnemét.

A panaszos szerint a járőrök „bicskanyitogató” hangnemben kezdték meg az intézkedést, később pedig folyamatosan ordibáltak vele, és olyanokra utasították, hogy a „taknyos zsebkendőjét is tegye ki”. Akkor pedig, amikor a rendőrkapitányságon kívánta előadni panaszát, az egyik rendőr rákiabált, hogy üljön le, majd „emberi mivoltából kivetkőzve” üvölni kezdett, miszerint ő „leszarja”, hogy a panaszos jogkövető, és azt is, hogy tisztességes.

Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés.

Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület a hangnemmél kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.”

A Testület kérdésére a járőrök úgy nyilatkoztak, hogy az intézkedést nyugodt hangnemben kezdték, tájékoztatásukat azonban a panaszos nem fogadta el. A kapitányságvezető külön is nyilatkoztatta a rendőröket az alkalmazott hangnemet illetően, akik kifejezetten cáfolták, hogy elhangzott volna az ominózus zsebkendővel kapcsolatos megjegyzés. A rendőrkapitányságon a panaszos bejelentésének idején tartózkodó rendőrök meghallgatásuk során elmondták, hogy

az intézkedés teljesen normális körülmények között zajlott, sem a rendőrök, sem a panaszos, sem ők nem emelték meg hangjukat. A rendőrkapitányság várójában tartózkodó négy rendőr egyöntetűen arról számolt be, hogy a r. őrmester nem kiabált a panaszossal, ők pedig nem nevettek ki. A r. őrmester mindösszesen annyit közölt a panaszossal, hogy foglaljon helyet, és várja meg, míg a r. törzssászlós a közigazgatási bírság kiszabásáról szóló tájékoztatót kitölti.

A rendelkezésre álló adatok alapján a Testület nem tudta tisztázni, lehet-e valóságalapja a panaszos nem megfelelő hangnemet sérelmező állításainak. Mivel a panaszos és a rendőrök előadása közötti ellentmondás következtében a tényállás nem volt feltárható, a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme sem megállapítható.

7) A panaszos álláspontja szerint hibáztak a rendőrök, amikor kérése ellenére sem vettek fel jegyzőkönyvet a történetekről.

A Testület ehelyütt utal az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdésére, amely úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfördülőknek a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A beadvány szerint a panaszos az intézkedés végén arra kérte a rendőröket, hogy legyen valami írásos nyoma a történeteknek, melyet ő elolvashat és aláírásával hitelesíthet. A rendőrök ezzel kapcsolatban valamiről tájékoztatták a panaszost, azonban válaszukat a panaszos nem értette meg.

A kapitányságvezető a Testületet arról tájékoztatta, hogy a panaszos jegyzőkönyvet, illetve jelentést követelt az intézkedő rendőröktől, melyet ő alá akart írni a helyszínen. Amikor azonban a rendőrök közölték vele, hogy erre nincs lehetőség, hirtelen rendkívül idegesen kezdett viselkedni. Az intézkedést foganatosító rendőrök jelentésükben arról számoltak be, hogy a panaszos jegyzőkönyv felvételére próbálta utasítani őket, mire ők tájékoztatták, hogy az intézkedésről nem jegyzőkönyv, hanem jelentés fog készülni. A panaszos a jelentésből is kért egy példányt, amit szintén alá akart írni, azonban a rendőrök felvilágosították, hogy a jelentést majd a parancsnok fogja ellenőrizni, és az intézkedő rendőröknek kell aláírniuk.

A kérdés tisztázása érdekében a Testület hivatkozik a 147/2008. (XII. 3.) számú állásfoglalásában írtakra. Az alapul szolgáló ügyben ugyanis részletes tájékoztatást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatától arra vonatkozóan, hogy az intézkedést foganatosító rendőrnek milyen esetekben kell jegyzőkönyvet felvennie eljárásáról – akár az eljárás alanyának kérésére. A válaszlevél szerint az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat alapján az intézkedést foganatosító rendőr köteles eljárásáról jelentést készíteni. Abban az esetben ugyanakkor, ha a rendőr a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (jelenleg 2012. évi II. törvény) vagy a Ket. hatálya alá tartozó eljárást hajt végre, úgy az adott jogszabálynak a jegyzőkönyvre, illetve a jelentésre vonatkozó rendelkezéseit köteles alkalmazni.

A Testület álláspontja szerint jegyzőkönyv felvételére a fent kifejtettek alapján a rendőrök nem is lettek volna kötelezhetők. Mivel a panaszolt esetben nem került sor a büntetőeljárásról, a szabálysértési eljárásról vagy a közigazgatási hatósági eljárásról szóló törvény hatálya alá tartozó eljárási cselekményre, az utóbb hivatkozott jogszabályok rendelkezéseinek

alkalmazása nem jöhetett szóba. Ebből kifolyólag jelen esetben az intézkedő rendőröknek nem állt fenn jogszabályi kötelezettségük arra, hogy fellépésükről jegyzőkönyvet állítsanak ki.

A Testület álláspontja szerint az írásos jelentés jellegéből adódóan olyan dokumentum, melynek elkészítésére jellemzően a helyszínen, a szolgálati helyre való bevonulás előtt nincs mód, ezen túlmenően pedig azt az intézkedő rendőr nem az intézkedés alá vont személy részére készíti el, hanem szolgálati előjárójának.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a jegyzőkönyv felvételének mellőzése, illetve az a körülmény, hogy a rendőrök a panaszos külön kérésére nem készítették el jelentésüket a helyszínen, és nem írták azt alá vele, a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette.

Ugyanakkor a Testület felhívja a panaszos figyelmét, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 14. §-ának a) pontja rögzíti, hogy az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, a 15. § (1) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, továbbá - az érintett személyes adatainak továbbítása esetén - az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről. A 15. § (4) bekezdése tovább részletezi a tájékoztatási kötelezettség mibenlétét. Ennek alapján az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 30 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.

A Testület álláspontja szerint mindez nem kötelezi a rendőrséget, mint adatkezelőt a panaszos személyes adatait tartalmazó jegyzőkönyv másolatának kiadására, azonban a jogszabály idézett 15. §-ának (4) bekezdése értelmében a panaszosnak – amennyiben ezt kérelmezi - a rendőrkapitányság által kezelt adatokról, tehát a jelentés lényegi tartalmáról kérelmének előterjesztésétől számítva legfeljebb 30 napon belül, kérésére írásban kell tájékoztatást nyújtani.

Tekintettel arra, hogy a panaszos maga sem közölte, jelezte-e az intézkedő rendőröknek, hogy nem érti a jegyzőkönyvvel kapcsolatban adott tájékoztatást, a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme a kioktatással összefüggésben nem volt megállapítható.

8) Beadványában a panaszos utalt rá, hogy véleménye szerint kizárólag retorziós jelleggel büntették meg a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Az Rtv. 44. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladata ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályokban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A KRESZ 48. §-ának (4) bekezdése szerint a külön jogszabályban meghatározott M1, M2, M3, N1, N2, N3 kategóriájú gépkocsiban, amelynek meghatározott üléseit biztonsági övvel kell felszerelni, továbbá olyan járműben, amelynek üléseit biztonsági övvel szerelték fel, az ülésen utazó személynek a biztonsági öv becsatolásával kell magát rögzíteni.

A Kkt. 20. § (1) bekezdésének kb) alpontja szerint pedig a Kkt.-ban, valamint a külön jogszabályban és közösségi jogi aktusban rögzített közúti közlekedési szabályok közül a biztonsági öv használatára vonatkozó rendelkezések megsértői bírság fizetésére kötelezhetők.

A kapitányság tájékoztatása szerint a panaszossal szemben nem ugyanaz a járőrpár foganatosította a közlekedésrendészeti intézkedést, akik a bejelentése nyomán intézkedni mentek ki a kórház teherbejáratához, illetve nem is volt tudomásuk arról, hogy a panaszos milyen célból tett látogatást a rendőrkapitányságon. A panaszossal szemben a KRESZ 48. §-ának (4) bekezdése alapján intézkedtek, mert a rendőrségi parkolóból kiállva, úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy biztonsági övét nem használta. A panaszossal szemben a Kkt. 20. § (1) bekezdésének k) pontja alapján szabták ki a bírságot, melyet ő tudomásul vett, és a szabályszegés tényét a nyomtatvány aláírásával el is ismerte.

A Testület ehelyütt mutat rá, hogy a panaszos beadványában maga sem hivatkozott arra, hogy öve valójában be volt kapcsolva, mindössze azt jegyezte meg, hogy a rendőrök az úton nem láthatták, bekapcsolta-e az övet, és a szabályszegés ténye soha nem lett volna bizonyítható. A panaszos a szabályszegés tényét a helyszínen sem vitatta, a nyomtatványt aláírta, lényegében beadványában is csupán afeletti meggyőződésének adott hangot, hogy megbüntetésé méltánytalan tett volt a rendőrök részéről.

A Testületben az a határozott meggyőződés alakult ki, hogy amennyiben az intézkedő rendőrök azt észlelték, hogy a panaszos az övet nem kötötte be, az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdéséből folyó kötelezettségük volt fellépni a közlekedési szabályt megszegő személlyel szemben, tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát a rendőri intézkedés nem sértette.

V.

Saját hatáskörét vizsgálva a Testület megállapította, hogy a panaszos idézéssel kapcsolatos sérelmeit hatáskör hiányában nem vizsgálhatja. A Testület kimondta, hogy a panaszos bejelentése nyomán a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, melyet megfelelően teljesített, így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem szenvedett sérelmet. Mivel a rendőrök igazolhatóan nem közölték nevüket és azonosító számaikat a panaszossal az intézkedés kezdetén, a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának csekély fokú sérelmét. A Testület meggyőződése

szerint a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát az igazoltatás nem sértette, az eset összes körülményét figyelembe véve pedig a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőrök jogszerűen döntöttek a panaszos ruházatának átvizsgálása mellett, és az intézkedés a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogát nem sértette. Mivel a rendőrség és a panaszos álláspontja között feszülő ellentét a rendelkezésre álló iratok és egyéb bizonyítékok fényében nem volt feloldható, a Testület nem tudott állást foglalni abban a kérdésben, indokolhatta-e a testi kényszer alkalmazását a panaszos ellenszegülése, tehát a panaszos emberi méltósághoz való jogából levezetett testi integritáshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület a hangnem kapcsán sem tudta megállapítani a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelmét. A jegyzőkönyv felvételének mellőzése, illetve az a körülmény, hogy a rendőrök a panaszos külön kérésére nem készítették el jelentésüket a helyszínen, és nem írták azt alá a panaszossal, a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát nem sértette. Az ezzel kapcsolatban adott tájékoztatást illetően nem volt megállapítható, hogy sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. Végezetül a panaszossal szemben foganatosított közlekedési intézkedés kapcsán a Testület kimondta, hogy az a tisztességes eljáráshoz való jogot nem sértette.

Tekintettel arra, hogy a panaszos az intézkedést foganatosító rendőri szervhez való áttétel ellen előzetesen tiltakozott, a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján az eljárást megszüntette.

Budapest, 2013. július 3.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Dr. Féja András
előadó testületi tag